

HUN LAVET PARYKKER TIL KRÆFTRAMTE

Carinas mission

For Carina Erwin er det en mission at hjælpe kræftramte kvinder igennem deres sygdomsforløb med værdigheden i behold – og det sætter hendes eget liv i perspektiv.

For nylig trådte en kvinde ind i Carina Erwins parykatelier. Som langt de fleste kunder var også hun ramt af kræft, startet i kemoterapi og som bivirkning på vej til at miste håret. Kvinden havde været hele turen igennem én gang før. Men det var første gang, hun var hos Carina, og hun kom *kun* for at købe et par af de mange smarte tørklæder. For denne gang ville hun ikke gå med paryk. Da Carina spurgte hvorfor, forklarede kvinden, at hun sidst var endt med en paryk, der ikke bare havde lignet en "gulvmoppe," men en dag, mens hun gik på gaden, tilmed var blæst af. Den ydmygelse ville hun *aldrig* udsætte sig selv for igen.

Da kvinden efter halvanden time forlod Carina Erwin, var det med taknemmelige tårer, store knus og kram – og en ny paryk.

Carina Erwin, der er tredje generation i en familie af parykmagere, har igennem de sidste 30 år haft som mission at hjælpe kvinder med at bevare *værdigheden* igennem deres kemobehandlingsforløb. I sit smagfuldt indrettede atelier har hun naturtro kvalitetsparykker i alle farver og længder, nogle med striber, andre med krøller, enkelte endda også med et par centimeters udvoksninger i bunden. Og hun stiller ikke kun krav til en paryk om, at den skal være moderne og let og behagelig at have på. Den skal også have den helt rigtige pasform, så kunden aldrig oplever det skrækscenarie, at den risikerer at blæse af. Uanset det stormvejr man som livstruende sygdomsramt befinder sig i.

Omsorg og ingefærjuice

Tryghed er i det hele taget centralt for Carinas arbejde, og selvom hendes forretning ligger på en travl handelsgade, behøver kunderne da heller ikke bekymre sig om nysgerrige blikke fra forbipasserende. Bag et forhæng af florlette silkegardiner beder hun kunden tage plads foran spejlet, og døjers man med kemokvalme, serveres der sammen med den friskbryggede kaffe ►

En paryk skal ikke bare være moderne og behagelig at have på. Den skal også have den helt rigtige pasform, så kunden – her Miriam Glæsel – aldrig oplever det skrækscenarie, at den f.eks. blæser af.

Der er blevet grædt mange tapre tårer foran Carinas spejl, når kundens lokker ryger. Men der bliver også ranket rygge, knejset med nakker og arbejdet henimod accept af et nyt, men stadig kvindeligt udseende.

Hvorfor ikke bruge parykken til at fremhæve sin kvindelighed?

såmænd også et glas ingefærjuice til at tage toppen af den. Her er også rigeligt plads til at holde en veninde eller sin mand i hånden – og til at fælde en tåre.

– Mange er jo stadig i chok, fortæller Carina. – Måske har de lige fået diagnosen eller er nyopererede og kan slet ikke overskue, at de nu også skal miste håret. For mange fylder det faktisk meget mere end selve den medicinske behandling.

Det er derfor vigtigt, at kunden føler sig "mødt" og godt tilpas, før hun går i gang med at prøve parykker. Carina giver sig god tid til at tale – og ikke mindst lytte, så hun kan danne sig et billede af, hvem kunden er, og hvilke behov en paryk skal dække. Er hun f.eks. sportsudøver? Plejer hun at sætte sit hår i hestehale?

– Mange bliver overraskede, når de opdager, at der findes parykker, der ligner deres eget hår så meget, at man faktisk ikke kan se forskel, når de først får den på, fortæller Carina.

Få det klippet af

Nogle kunder siger dog, at de alligevel kun vil bruge parykken, når de skal ud blandt andre mennesker og kun for at undgå at vække opsigt med deres sygdom.

For Carina er det imidlertid en kæphest, at man skal gå

med paryk for sin egen skyld.

– Hvorfor dog krybe langs husmurene? Hvorfor ikke bruge parykken til at fremhæve sin kvindelighed? Til at rette ryggen og knejse med nakken – også når man bare står hjemme foran spejlet, spørger hun og nævner i samme åndedrag den unge

Jeg giver meget af mig selv i mit arbejde, men får mindst lige så meget igen

kvinde, der forleden kom for at få klippet slidte spidser på sin paryk.

– Hun var i fuld makeup, smart tøj og så bare helt fantastisk ud med det lyse lange hår krøllende ned ad ryggen! Der var heller ikke den mand, der ikke vendte sig om efter hende på gaden.

Hvis man forsigtigt indvender, at en paryk jo er "snyd," hæver Carinas øjenbryn sig helt op over brillekanten:

– Er det så også snyd, når man taber en fortand og går til tandlægen for at få sat en stifttand i?

Efter den peptalk kunne en kvinde med behov for en paryk måske ligefrem fristes til selv at udleve drømmen om

lange, lyse prinsessekrøller. Det fraråder Carina dog.

– I en svær tid hvor ingenting er, som det plejer, giver det for mange en tryghed, at de stadig kan genkende sig selv i spejlet, siger hun og tilføjer:

– Og det, at du ikke foretager de store radikale ændringer i dit udseende, har samtidig den fordel, at du heller ikke behøver fortælle alle og enhver, du møder, at du er syg. For mange er det en privatsag. Nogle går jo også på arbejde mellem kemobehandlingerne.

Når den rigtige paryk er valgt, klipper Carina den – og for at følge kunden helt til dørs tilbyder hun, at hun kommer igen, når det rigtige hår begynder at løsne sig.

– Det er min erfaring, at man skal få det klippet af, så snart det begynder at løsne sig, i stedet for at vente. For det er kun med til at trække pinen ud.

Carina opfordrer også til, at kunden tager sin mand og eventuelle børn med – for at afmystificere det for kvinden ofte mest frygtede øjeblik.

Smuk uden hår

Der er igennem årene blevet grædt mange tapre tårer foran Carinas spejl. Nogle kvinder tør ikke se sig selv bagefter, men sidder bare og kigger fortvivlet ned på håret på gulvet. Men Carina

opmuntrer dem alligevel til at gøre det, ligesom hun støtter dem frem til en accept af, at sådan ser de altså ud nu. Det handler jo også kun om en kort periode. Når de er færdige med behandlingsforløb, vokser nyt hår ud igen.

Mange kvinder frygter også, at deres mand nu finder dem ukvindelige og utiltrækkende.

– Men langt de fleste mænd bliver faktisk oprigtigt overraskede over, hvor smuk deres kone også er uden hår, fortæller Carina.

På trods af frygten oplever Carina dog også en vis lettelse hos kunden, når det, som hun har frygtet så længe, og som har fyldt så meget, er overstået. Når hun har tørret øjnene og med en dyb vejtrækning forlader Carinas atelier, er hun allerede i gang med at passere en ny hurdle på den svære vej gennem sit sygdomsforløb: at vise sig offentligt med sit nye hår på.

For hver gang Carina ser en kunde ranke ryggen og fortsætte hen ad gaden, er det endnu en mission, der er lykkedes og hver gang fylder hende med følelsen af "yes!"

Og spørger man hende, om ikke det indimellem er hårdt kun at arbejde med sygdomsramte, er svaret lige så entydigt "nej!"

– Det, at jeg kan hjælpe andre med at bevare deres kvindelighed og værdighed igennem et svært sygdomsforløb, er en daglig kilde til glæde og inspiration. Jeg giver meget af mig selv i mit arbejde, men får mindst lige så meget igen. Den intense kontakt jeg har med mennesker, der med ét har fået vendt op og ned på deres liv, har også givet mig et bredere perspektiv på, hvad der er vigtigt i mit eget liv. Når jeg kommer hjem fra arbejde, spilder jeg ikke min tid på ligegyldige og overfladiske kontakter. Jeg slapper af sammen med min familie og en lille håndfuld tætte venner og sætter pris på hvert øjeblik, jeg har sammen